

Vrouw tegen vrouw in Teheran

Vrouwen betoogden gisteren in de Iraanse hoofdstad Teheran voor meer rechten. De politie zette dit keer ook 20 agentes in die de wapenstok hanteerden.

Door onze correspondent
THOMAS ERDBRINK

TEHERAN, 13 JUNI. Op het Haft-e Tir-plein in de Iraanse hoofdstad Teheran worstelen taxi's, bussen en personenauto's om een plekje in de file. Mensen lopen in-en-uit het metrostation. Het enige ongebruikelijke in deze avondspits zijn de grote hoeveelheden vrouwen in de twee parkjes op het plein.

Ze zijn de geheime deelnemers aan een demonstratie voor vrouwenrechten die ieder moment kan beginnen. Dezelfde dag, precies een jaar geleden, hield een groep van ongeveer 150 Iraanse vrouwen een bijeenkomst voor de Universiteit van Teheran. Toen werden de presidentsverkiezingen gehouden en de vrouwen wilden aandacht voor hun positie. Dit jaar besloten enkele vrouwenwebsites de demonstratie te herhalen. Maar wel op een strategischer plek dan voorheen. Het Haft-e Tir-plein is namelijk ideaal voor een kat-en-muis spel met de politie.

Plotseling begint een groepje van ongeveer 20 vrouwen een lied te zingen over feminisme. Ze houden posters omhoog met teksten als: 'gelijkheid tussen vrouwen en mannen' en 'wij zijn tegen polygamie'. In Iran is sinds de revolutie van 1979 de shari'a, het islamitische recht, van kracht. Achter de meeste bomen in de parkjes stonden al politieagenten, maar de verrassing van de dag zijn de circa 20 politievrouwen die tevoorschijn springen. Ze zijn gekleed in zwart-groene chadors, kleding die het gehele lichaam behalve handen en het gezicht bedekt. Zonder aarzeling heffen ze hun wapenstokken en laten ze deze neerdalen op hun zingende seksegenoten.

Argeloze omstanders schrikken op. Menigtes vormen zich rond de vrouwen en de agentes beginnen iedereen te duwen. De demonstratie verplaatst zich naar andere plekken op het plein. Vrouwen en mannen worden gearresteerd door agenten in burger.

„Waarom pakken jullie ons op? Wij willen rechten voor de vrouw”, zegt een demonstrerende vrouw. Een van de agentes pakt haar hoofddoek vast en zegt: „Wij hebben de beste rechten in dit land”. Volgens conservatieve Iraniërs helpt de hoofddoek juist mee aan de emancipatie van de vrouw, omdat deze zich zo makkelijker kan bewegen in de maatschappij.

„Die agentes zijn boerinnen uit de provincies”, zegt een van de demonstrantes. Met haar strakke mantel, grote zonnebril en gekleurde hoofddoek is ze het model van de stadsbewoonster. „Die meiden haten ons”, zegt ze.

Een Iraanse politieagente slaat een vrouwelijke demonstrant tijdens een vrouwenprotest in Teheran. (Foto AP)

De vrouwen die aan de demonstratie meedoen zijn een kleurrijke mix feministes van middelbare leeftijd, jonge studentes en moeders met kinderen. Er zijn ook vrouwen in de traditionele chador. Een groep mannen is aanwezig om de vrouwen te steunen. Al met al lijken er zo'n 200 mensen mee te doen aan de demonstratie. Het is lastig te schatten omdat er duizenden forenzen rondlopen.

Omstanders die foto's nemen met mobiele telefoons moeten

hun toestel afgeven. Fotografen hebben grote moeite om te werken. De politie is op haar hoede. In februari was er ook een vrouwen-demonstratie. De vrouwenbeweging lijkt actiever, al is het telkens dezelfde groep die betoogt.

Na een uur over het plein te hebben gelopen en af en toe leuzen te hebben geroepen, gaan de vrouwen weer op in de menigte. De demonstratie is voorbij. Aan de rand van het plein zit politiecommandant Talaie in een caravan om

klachten op te nemen.

Twee meisjes barsten in huilen uit omdat ze hun mobiele telefoon pas morgen terugkrijgen; eerst moeten telefoonnummers en mogelijke foto's in de toestellen worden onderzocht en gewist. „Maar we hadden hem geleend”, probeert een van hen nog. Een vrouw zegt dat een agent in burger haar onder stroom heeft gezet met een stok. „Dat mag niet”, zegt commandant Talaie. Hij noteert haar telefoonnummer en klacht. „Ik zal

het uitzoeken”, belooft hij.

In het park proberen de politieagentes de laatste omstanders er toe te bewegen te vertrekken. „Julie moeten allemaal naar huis”, zegt een agente tegen een groep mannen en vrouwen. „Oh ja? Is dat zo?”, reageert een man. „Wie ben jij nou eigenlijk?” De agente schat de situatie in en loopt weg. „Waarom ga jij niet lekker naar huis!”, roept de man haar na. De vrouwen die zojuist nog voor hun rechten demonstreerden, grinniken.